

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นางสาวกัญญาภัค วรรณพฤกษ์

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานสถานศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช

พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการได้รับการสนับสนุนและความกรุณาให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก ผู้อำนวยการ นายศิริศักดิ์ มาลีเวช รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป นางสาวณัชชรีย์ คำไพ นางสาวปณชฎานันท์ โชคธรรณพัฒน์ รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานวิชาการ นางสาวโสภารณ สุนทร และ นางสาวสุดารัตน์ กมลสุวิชาญ หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน ที่ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ และมอบความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏในงานวิจัยที่ได้กรุณาตรวจสอบ ความสมบูรณ์และให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิจัยฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชา และวิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เอื้อให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ในครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กล่าวถึงในที่นี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

กัญญาภัค วรรณพฤกษ์

ชื่อผลงานวิจัย	ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวกัญญาภักดิ์ วรรณพฤกษ์
ตำแหน่ง	หัวหน้างานฝ่ายกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ฝ่ายปกครอง หัวหน้างาน สาขาวิชาการตลาด และหัวหน้างานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโท สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
สถานศึกษาที่สังกัด	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
หมายเลขโทรศัพท์	092-2514856
ปีที่ทำการวิจัยเสร็จ	1-2568
ประเภทวิจัย	วิจัยสถาบัน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2568 (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.34 - 0.65 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย ตระหนักถึง ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตาม ความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะกรรมการ หรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะ เรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพโดยทั่วไปของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงาน	
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	10
มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา	19
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการพัฒนาเด็กวัยรุ่น	20
แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผล	54
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	70
ภาคผนวก ค	79
ภาคผนวก ง	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	36
2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน	45
4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	46
5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน	47
6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน	48
7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	49
8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ	50
9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม	80
10 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	85

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 16) และแนวการจัดการศึกษา ยังให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติแล้วเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้น ความสำคัญ ด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษาซึ่งเรื่องที่กำหนดให้ดำเนินการคือเรื่องความรู้ และทักษะการประกอบอาชีพและ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ 5) ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้คำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหา ให้รู้จัก คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใ้ทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลที่อยู่ในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 2)

ปัจจุบัน สภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การเมืองการปกครองโดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสาร เป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญให้โลกไร้พรมแดน เกิดการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวก และทางลบซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความ ซับซ้อนมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนของชาติก่อให้เกิดปัญหาสังคม และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหนีเรียน ปัญหามีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร ปัญหาละเมิดสิทธิเด็ก การพนัน การใช้ยาเสพติด และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 1)

กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น โดยมุ่งหวังว่าครูทุกคนสามารถให้ความดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งด้านการส่งเสริม ในส่วนที่ดีของนักเรียน ด้านการป้องกันมิให้เกิดปัญหาเกิดขึ้นหรือลุกลามมากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง และสามารถแก้ปัญหา

นักเรียนในเบื้องต้นได้ ทั้งนี้ให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบและ ตรวจสอบได้ ซึ่งแสดงถึงการทำงานที่มีคุณภาพมีมาตรฐาน จึงเกิดการประกันคุณภาพพระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและเป็นไปตามบทบัญญัติใน พระราชบัญญัติการศึกษา ที่มุ่งให้นักเรียน บุคลากร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมทั้ง กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพตรวจสอบได้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 2)

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากการดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการสื่อสารเทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบล้วนก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวไม่เหมาะสมที่มีผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งก่อให้เกิดสภาวะวิกฤตทางสังคม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่า ช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 สังคมไทยได้เผชิญปัญหาหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัวชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหาร จัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ในการจัดทำ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯเพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) จึงเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน ยังจำเป็นต้องบริหาร จัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้หลักการ พัฒนาพื้นที่ภารกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา เพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนนี้ ให้ความสำคัญต่อประชาคมอาเซียนมาก วิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี ตามกรอบความร่วมมือของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มี 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม ช่างสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการรับรอง สาขาบริการท่องเที่ยว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 1)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือ หมายรวมถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และ ปลอดภัยจากสารเสพติด กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุน จากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ปกครอง กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมา ของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจ นักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาด ต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือการเกิดได้น้อยที่สุด 2) การคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ 2.1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ ของกลุ่มปกติ 2.2) กลุ่มเสี่ยง

มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหา ตามแต่กรณี 3) การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา ทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ให้สามารถ พัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุด ตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน สำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนา ให้ดีขึ้นส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมให้เป็นกลุ่มปกติ และป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่ม ที่มีปัญหาในอนาคต โดยครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพ และมีความภาคภูมิใจในตนเองด้านต่าง ๆ มากขึ้น 4) การป้องกันและแก้ไข ปัญหา หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคมโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง การแก้ไข ปัญหา หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องที่มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องให้ความดูแลและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธี ช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคม กรณีนักเรียนที่อยู่ใน กลุ่มที่มีปัญหา 5) การส่งต่อ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาที่รุนแรง ที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ โดยลำพัง จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจาก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวินัยและพฤติกรรม นักเรียน งานวิชาการ งานแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหานักเรียน ที่เกิดขึ้น แต่ละองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการ และเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 4)

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา อย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดำเนินงานในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัญหาาระบบดูแลนักเรียน ไม่ปรากฏผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษา ให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล วิธีการและเครื่องมือที่ครูนำมาใช้เพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมบ้าน

การสังเกต การสัมภาษณ์ ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ข้อมูลจากแบบบันทึก การตรวจสอบสภาพของกรมอนามัยหรือจากครูสุขศึกษา ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซยังทำงานอย่างไม่เป็นระบบ และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 2) ด้านการคัดกรอง นักเรียน ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ของมาตรฐาน อย่างไม่เด่นชัด หรือตัวชี้วัดที่ใช้ในการจำแนกนักเรียน ออกเป็นกลุ่ม ๆ คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ยังไม่ปรากฏอย่างชัดเจน 3) ด้านการส่งเสริม นักเรียน ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและ ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมน้อยลงและไม่เป็นระบบ 4) ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ครูที่ปรึกษายังขาดประสบการณ์ในการทำงาน การทำงานโดยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง ครูกับนักเรียนไม่ได้ ทำให้นักเรียนไม่เกิดความศรัทธาต่อครูที่ปรึกษา 5) ด้านการส่งต่อวิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนาเวซยังขาดแรงสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น นักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ และงานแนะแนว (วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ, 2568)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในตำแหน่ง หัวหน้างานกิจการนักเรียนนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ จึงมีความสนใจในการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการบริหารจัดการและสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำผลที่ได้จากการศึกษาและหาแนวทาง การพัฒนา งานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม กับบริบทของโรงเรียน ทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ วิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนาเวซ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

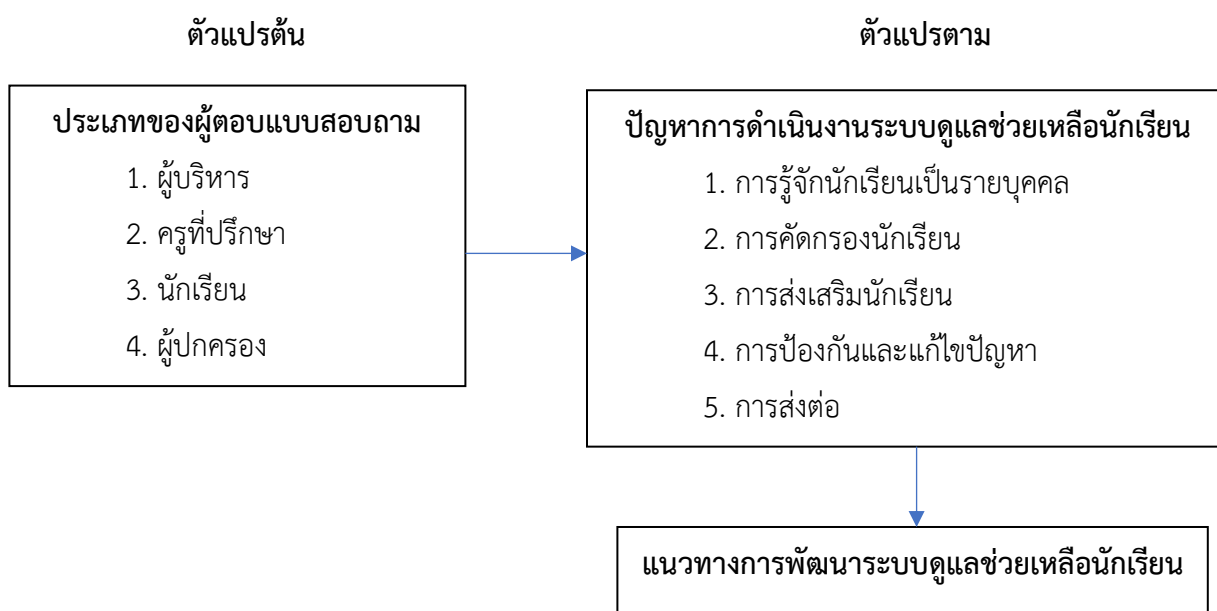
1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีแนวทางพัฒนาอย่างไรบ้าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) (Creswell, 2009, pp. 203-210) คือ การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริม นักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นประโยชน์ในการสนับสนุน และส่งเสริมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ และปัญหาอย่างเหมาะสม

3. ผลการวิจัย ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) (Creswell, 2009, pp. 203-210) คือ การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน, 2549) โดยใช้ วิธีการเก็บแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช จังหวัดระยอง ที่ปฏิบัติการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2568 ผู้บริหาร 3 คน ครูผู้สอน 12 คน นักเรียนระดับ ปวช. มีจำนวนทั้งสิ้น 139 คน ผู้ปกครอง 139 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 293 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ช่วงที่ 1 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 6 คน ผู้ปกครอง 103 คน นักเรียน 103 คน รวมทั้งหมด 214 คน ประจำปีการศึกษา 2568 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ช่วงที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อทราบปัญหาแล้วจึงใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ) สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชา วิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและชำนาญทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ นักวิชาการ สารวัตรนักเรียน และฝ่ายบริหารทั่วไป ที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาละ 3 ท่าน รวม 6 ท่าน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Koji & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มตามประเภทของประชากร แล้วสุ่มอย่างง่าย (Single random sampling) โดยคำนวณสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือด้านกรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา และด้านการส่ง

ต่อ ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ทำให้งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ข้อมูลของนักเรียนแต่ละบุคคลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน ทั้งในด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านส่วนตัว และประวัติ พฤติกรรมของ นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ที่จะทำให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจและรู้จักนักเรียน มากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ ส่งเสริมพัฒนาหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่าง เหมาะสม ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลมาพิจารณาเพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มปกติ 2) กลุ่มมีปัญหา 3) กลุ่มเสี่ยง

1.3 การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา ทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ให้สามารถ พัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุด ตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน สำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนา ให้ดีขึ้นส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมให้เป็นกลุ่มปกติ และป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่ม ที่มีปัญหาในอนาคต โดยครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้ นักเรียนมีคุณภาพ และมีความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านต่าง ๆ มากขึ้น

1.4 การป้องกัน หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่นักเรียน อย่างใกล้ชิด และทั่วถึง ไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคมโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ใน กลุ่มเสี่ยง การแก้ไขปัญหา หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องที่มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องให้ความดูแลและเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด และหาวิธีช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของ สังคม กรณีนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหา

1.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา ที่รุนแรง ที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยลำพัง จำเป็นต้องได้รับ การสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวินัยและพฤติกรรม นักเรียน งานวิชาการ งานแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหานักเรียนที่เกิดขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ข้อเสนอแนะในการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

4. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช หมายถึง วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6. ครู หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2558

7. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

9. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง หน่วยงานระดับกรมที่เรียกว่า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา
3. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการพัฒนาเด็กวัยรุ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพโดยทั่วไปของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช ตั้งอยู่เลขที่ 171/5 หมู่ 4 ตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง 21130 บริเวณโรงเรียนมีเนื้อที่จำนวน 11 ไร่ 61 ตารางวาได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดทำการเรียนการสอน เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 ตามหลักสูตรระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี การขาย และคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ ตามใบอนุญาตเลขที่ 140/2544 โดยมี นางสมศรี มาลีเวช เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช ได้เริ่มโครงการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในปี พ.ศ.2544 โดยใช้ชื่อว่า โรงเรียนพัฒนเวชบริหารธุรกิจ (PATTANAWECH BUSINESS ADMINISTRATION COLLEGE) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า พ.บ.ธ. ซึ่งได้ปฏิบัติภารกิจหลักในระดับอาชีวศึกษา คือจัดการเรียนการสอน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามหลักสูตรกรมอาชีวศึกษา 2 สาขาวิชา คือ สาขาการบัญชี และสาขาการขาย จนเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป และได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2545 ซึ่งถือว่าเป็น โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกในอำเภอบ้านฉาง และด้วยปณิธานอันแน่วแน่ในการจัดการศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งโรงเรียนตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช จึงได้มีการพัฒนาทุกด้านอันรวมถึงการพัฒนาทางด้านวิชาการต่าง ๆ อย่างสืบเนื่อง

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ขยายหลักสูตรเพิ่มขึ้นจากเดิม และได้จัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ฝึกทักษะการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง นักเรียน นักศึกษาพร้อมที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต วิทยาลัย ฯ จัดการเรียน การสอน ในสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 สาขาวิชาการบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 สาขาวิชา การบัญชี การตลาด และเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล โดยมีนางสมศรี มาลีเวช เป็น ผู้รับใบอนุญาต นายศิริศักดิ์ มาลีเวช ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ได้เปลี่ยนผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษาในระบบ จากนางสมศรี มาลีเวช เป็น นายศิริศักดิ์ มาลีเวช ตามหนังสือใบอนุญาตให้รับโอนโรงเรียนในระบบ หนังสืออนุญาตเลขที่ 130/2566 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป ให้ไว้ ณ วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ปีการศึกษา 2568

- วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ได้รับอนุญาตเปลี่ยนแปลงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาในระบบ เลขที่ใบอนุญาต สอช.33/2568 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงวันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2568 อนุญาตให้เปลี่ยนแปลง ส่วนที่ 2 หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการศึกษา

2.1 หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน

2.1.1 หลักสูตรที่เปิดสอน และวิธีการเรียนการสอนโดยให้เพิ่มหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (พัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) จัดการเรียนการสอนระบบปกติ รอบเช้าและรอบบ่าย ดังนี้ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ กลุ่มอาชีพการจัดการ สาขาวิชาภาษาต่างประเทศธุรกิจบริการ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์กลุ่มอาชีพโลจิสติกส์ สาขาวิชาโลจิสติกส์ และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ กลุ่มอาชีพการจัดการ สาขาวิชาภาษาและการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ กลุ่มอาชีพโลจิสติกส์ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ตั้งแต่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 เป็นต้นไป

ตราประจำสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

PATTANA VECH TECHNOLOGICAL COLLEGE

โดยใช้สัญลักษณ์เป็นอักษรย่อว่า P.T.C มีเส้นวงกลมล้อมรอบตัวอักษร ด้านบนของ วงกลมมีคำว่าวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวชด้านล่างของวงกลมมีชื่อ PATTANA VECH TECHNOLOGICAL COLLEGE เป็นสถานศึกษาเอกชนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สีประจำสถานศึกษา สีแดง สีเหลือง

อัตลักษณ์สถานศึกษา “ กล้าคิด กล้าแสดงออก บุคลิกภาพ ”

เอกลักษณ์สถานศึกษา “ บุคลิกภาพดี ”

ปรัชญาวิทยาลัยสถานศึกษา “ ปัญญาดี มีคุณธรรม สร้างสรรค์สังคม ”

ปรัชญาของวิทยาลัยเป็นแนวคิดหรือหลักการ หรือวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยที่กำหนดขึ้นมา เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะตามที่วิทยาลัยต้องการ หลักสูตร โดยสนองต่อสถานะเศรษฐกิจของสังคมด้วยการมุ่งผลิตนักเรียน นักศึกษา ให้มีนิสัยรักการทำงานมีความใฝ่รู้ในวิชาชีพ และดำรงชีวิตที่ดีในสังคมอย่างมีคุณค่า

ปัญญาดี หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้รับมีความรู้ทางด้านต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ พัฒนาให้นักเรียน นักศึกษามีความคิด มีสติปัญญาดีโดยผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้

มีคุณธรรม หมายถึง การปลูกฝังความมีคุณธรรม จริยธรรม และฝึกระเบียบวินัยในการทำงาน ความอดทน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สร้างสรรค์สังคม การนำเอาความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และนำคุณธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและช่วยเหลือสังคมให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ๔ ประการ คือ

๑. เพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
 ๒. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ
 ๓. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ๔. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น
- เป้าหมาย ๒ ด้าน คือ

๑. เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)

8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้าน ความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้าน ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้าน การสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

๒. เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) ๕ ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ๕๓ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

๑. ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๔ ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงาน มีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

๒. ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน อย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ๑๕ ปี เป็นต้น

๓.ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programmed for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี สูงขึ้น เป็นต้น

๔.ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

๕.ระบบการศึกษาที่สนองตอบ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบท ที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และ จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ ๒๐๐ อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์มุ่งหมาย และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็น ๕ ช่วง ดังนี้ระยะ เร่งด่วน ระยะ ๕ ปีแรกของแผน ระยะ ๕ ปีที่สองของแผน ระยะ ๕ ปีที่สามของแผน และระยะ ๕ ปีสุดท้ายของแผน

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนา การศึกษาภายใต้ ๖ ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีเพื่อให้ แผนการศึกษาแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๑.การจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคง ของสังคมและประเทศชาติ

๒.การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ

๓.การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๔.การสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

๕.การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖.การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักที่มุ่งมั่นผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศ

พันธกิจ

1. จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ อย่างทั่วถึงและเสมอภาค
3. วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาอาชีพ ในการผลักดันให้วิสัยทัศน์ และพันธกิจ บรรลุตามเป้าหมายนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6

เป้าหมาย (GOAL)

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช มีเป้าหมายในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาวิทยาลัยฯ ระยะ ๓ ปี (๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ดังนี้

๑. พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
๒. พัฒนานักเรียนนักศึกษา ด้านวิชาชีพให้มีความรู้ในทักษะ มีประสบการณ์ มีคุณธรรม มีจริยธรรม
๓. นักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานต้องการ
๔. พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวสถานศึกษาคุณธรรม
๕. พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยอย่าง

ต่อเนื่อง

เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

๑. ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ในทักษะวิชาชีพ มีประสบการณ์ มีคุณธรรม มีจริยธรรม
๒. ผู้สำเร็จการศึกษามีอัตลักษณ์ของสถานศึกษากล้าคิด กล้าแสดงออก บุคลิกภาพดี
๓. ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถตรงตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของหลักสูตร

ยุทธศาสตร์ 35 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณธรรมและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะเน้นการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศตลอดจนให้มีการรับรองสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และสร้างค่านิยมที่ดีต่อการอาชีวศึกษา โดยมีเป้าประสงค์

ให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณภาพมาตรฐาน มีงานทำและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
ในสังคม โดยมีกลยุทธ์หลักคือ

๑. พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
๒. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะผู้เรียน
๓. สร้างมาตรฐานและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล
๔. ส่งเสริมการประกันคุณภาพสถานศึกษา
๕. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
๖. พัฒนาสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ
๗. สร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ปฏิบัติอาสา ด้วยการบริการสังคม
๘. ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ นวัตกรรม มาใช้ในการเรียนการสอน เสริมสร้าง ทักษะ
การเป็นผู้ประกอบการ
๙. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือ

การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของประเทศ ต้องได้รับความร่วมมือกับ
องค์กรที่ต้องการใช้กำลังคน ตั้งแต่ภาคการผลิต เอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความ
ร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศนำไปสู่การกำหนดหลักสูตร กระบวนการจัดการ
เรียนการสอนในการผลิตกำลังคนได้ตรงกับความต้องการภาคการผลิตและความต้องการของผู้ใช้ โดยมี
เป้าประสงค์ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น และมี
กลยุทธ์ คือ

๑. ส่งเสริม และสนับสนุน ความร่วมมือ ในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพทั้งในและ
ต่างประเทศ
๒. สร้างความเข้มแข็งในการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา และการ
ฝึกอบรม วิชาชีพ
๓. พัฒนาระบบข้อมูลความร่วมมือ
๔. พัฒนาศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา
๕. ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพของ
สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษา

คุณภาพของการอาชีวศึกษา มีระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อคุณภาพ การปฏิรูประบบราชการ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ในขณะที่กฎหมายการอาชีวศึกษาได้ระบุงการจั้ดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารและจัดการในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษาควบคู่ไปด้วย อีกทั้งจากการประกาศใช้กฎหมายการอาชีวศึกษาดังกล่าวมีผลให้ต้องสร้างกฎหมาย กฎระเบียบ ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาระบบบริหารและจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ดังนี้

๑. จัดและพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตาม กฎหมายการอาชีวศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และธรรมาภิบาล

๓. พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

๔. กระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาและสถาบัน

๕. ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา

๖. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ

๗. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ

๘. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการ

๙. เสริมสร้างสวัสดิการและขวัญกำลังใจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ ให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาด้านวิชาชีพที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมประชาชนทุกเพศทุกวัย และกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็ก เยาวชน วัยแรงงาน สตรี ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ด้อยโอกาสคนพิการ ผู้ห่างไกลทุรกันดารและชนกลุ่มน้อย มีกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี

๒. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในการสร้างงานสร้างรายได้

๓. จัดการศึกษาวิชาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ

๔. ส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดน ให้เป็นกลไกเสริมสร้างความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา แลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนาการ/วิชาชีพ เตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีการค้าในอนาคต โดยหวังผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาระดับภูมิภาค โดยเฉพาะสาขาที่มีศักยภาพและความพร้อม ประกอบไปด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในเขตชายแดนภาคใต้

๒. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในพื้นที่ชายแดนและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

๓. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามโครงการพระราชดำริ

๔. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี

เพื่อให้การอาชีวศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตั้งแต่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงการวิจัยกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ มีกลไกนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการวิจัยเชิงนโยบาย การวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ

๒. ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

๓. ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาอาชีพจิตอาสาสมัครและพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์

๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เครือข่ายงานวิจัย และการจัดการความรู้อาชีวศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา

มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยทั่วไป มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย (เช่น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 หรือฉบับอื่น ๆ) จะครอบคลุมหลัก ๆ ดังนี้:

มาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2567 มีทั้งหมด 3 มาตรฐาน ตามที่ได้ระบุไว้ก่อนหน้านี้ ในคู่มือการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในด้านการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายใน โดยมีจำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน ดังนี้:

มาตรฐานที่ 1: คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มี 3 ตัวบ่งชี้ (หรือ 3 ประเด็นการประเมิน) ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

สมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 2: การจัดการอาชีวศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

หลักสูตรอาชีวศึกษา

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ครูและการจัดการเรียนรู้

การบริหารจัดการทรัพยากรและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ

มาตรฐานที่ 3: การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้ (หรือ 2 ประเด็นการประเมิน) ได้แก่

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การสร้างและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม งานวิจัยและพัฒนา

ดังนั้น หากแบ่งตามโครงสร้างการประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานการศึกษา

พ.ศ. 2567 จะมีทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ ($3 + 4 + 2 = 9$)

1. มาตรฐานด้านผลการจัดการศึกษา (ผู้สำเร็จการศึกษา) มุ่งเน้นที่คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจาก: เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม: มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดีมีความรู้ ความสามารถ: มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพของหลักสูตรและเป็นที่

พึงพอใจของตลาดแรงงานอัตราส่วนผู้สำเร็จการศึกษา: สัดส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับผู้เรียนแรกเข้าตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษามุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสถานศึกษา: การบริหารจัดการตามแนวทางสถานศึกษาคุณธรรม และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด การบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งด้านบุคลากร การเงิน อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ การประสานความร่วมมือ กับบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ

3. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และการบริการวิชาการ: ความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้การจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยการบริการวิชาการ/วิชาชีพ แก่สังคมและชุมชน

เกณฑ์ประเมินเบื้องต้นตามมาตรฐานวิชาชีพ (เช่น ระดับ ปวช.) ตัวอย่างเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผู้เรียนเพื่อผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ: ด้านความรู้: ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้: ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มผู้เรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินทั้ง 2 ด้าน จึงจะถือเป็นผู้ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพมาตรฐานเหล่านี้ใช้เป็นกรอบในการ ประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการศึกษาเป็นไปตามข้อกำหนดและผลิดกำลังคนที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของประเทศคุณสามารศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรระดับ ปวช. และ ปวส. ได้จาก ประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567 ที่จัดขึ้นโดย สอศ. (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) วิดีโอนี้เป็นการประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2567 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาล่าสุด

มาตรฐานการศึกษา 2567

มาตรฐานการศึกษา 2567 ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ 1) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ และ 2) การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ โดยทั้งสองส่วนนี้เป็นข้อกำหนดแกนกลางที่ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีส่งเสริมให้มีความภาคภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่นมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม

2. การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เน้นการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบ
ทวิภาคีกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาและเวลาเรียนให้เหมาะสมมีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรที่
ชัดเจนมีการวัดผลและประเมินผลองค์ความรู้

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการพัฒนาเด็กวัยรุ่น

การพัฒนาเด็กวัยรุ่นเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญซึ่งเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้ง
ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มีทฤษฎีและแนวคิดหลายอย่างที่ใช้อธิบายและทำความเข้าใจ
กระบวนการที่ซับซ้อนนี้ ทฤษฎีหลัก ๆ ได้แก่:

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน (Erikson's Psychosocial Theory)

แนวคิดหลัก: ในช่วงวัยรุ่น (Identity vs. Role Confusion) เด็กวัยรุ่นจะต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง
หลักในการ ค้นหาอัตลักษณ์ (Identity Formation) กิริยาการพัฒนา: วัยรุ่นจะสำรวจบทบาท ค่านิยม
ความเชื่อ และเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้สึกที่มั่นคงและชัดเจนว่า "ฉันคือใคร" และ "ฉันจะเข้ากับ
โลกใบนี้ได้อย่างไร" การไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งนี้ได้อาจนำไปสู่ความสับสนในบทบาทหรือขาด
ความรู้สึกในตนเองที่ชัดเจน

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Cognitive Developmental Theory)

แนวคิดหลัก: วัยรุ่นเข้าสู่ ขั้นปฏิบัติการแบบแผน (Formal Operational Stage) กิริยาการพัฒนา:
การคิดเชิงนามธรรม (Abstract Thinking): วัยรุ่นสามารถคิดเกี่ยวกับแนวคิดที่ไม่ใช่รูปธรรม เช่น ความรัก
ความยุติธรรม และศีลธรรมได้ การคิดเชิงสมมติฐาน (Hypothetical Thinking): สามารถคิดถึงสถานการณ์
"ถ้า...แล้วจะเกิดอะไรขึ้น" และตั้งสมมติฐานเพื่อแก้ปัญหาได้ การใช้เหตุผลเชิงตรรกะที่เป็นระบบ: สามารถ
วางแผนและใช้กระบวนการคิดที่เป็นขั้นเป็นตอนและเป็นระบบในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Cognitive Theory)

แนวคิดหลัก: พฤติกรรมพัฒนาผ่าน การเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning) และ ความ
เชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) กิริยาการพัฒนา: การเลียนแบบตัวแบบ (Modeling): วัยรุ่นเรียนรู้
พฤติกรรม ทักษะ และ การแสดงออกทางอารมณ์จากการสังเกต ตัวแบบ (Role Models) เช่น พ่อแม่
เพื่อน ครู หรือบุคคลในสื่อความเชื่อมั่นในตนเอง: ความเชื่อของวัยรุ่นเกี่ยวกับความสามารถของตนเองใน
การประสบความสำเร็จในการทำงานหรือจัดการสถานการณ์จะมีผลต่อการเลือกกิจกรรมและความ
พยายามในการบรรลุเป้าหมาย

แนวคิดทางชีววิทยา (Biological Concepts) แนวคิดหลัก: การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและ

สมอง กิริยาการพัฒนา: วัยแรกรุ่น (Puberty): การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่เด่นชัด ซึ่งเป็นผลจากการ

เปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน (เช่น เทสโทสเตอโรนและเอสโตรเจน) นำไปสู่การเติบโตอย่างรวดเร็วและการพัฒนาลักษณะทางเพศ พัฒนาการของสมอง: สมองส่วนหน้า (Prefrontal Cortex) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมแรงกระตุ้น การวางแผน และการตัดสินใจ ยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การพัฒนาที่ไม่สมดุลกันระหว่างระบบอารมณ์และระบบควบคุมอาจอธิบายถึงการที่วัยรุ่นมีอาการรุนแรงขึ้น หรือมีพฤติกรรมเสี่ยง

แนวคิดทางสังคมและอารมณ์ (Social and Emotional Concepts)ความสัมพันธ์กับเพื่อน (Peer Relationships): ความสัมพันธ์กับเพื่อนมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมาก กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรม ค่านิยม และอัตลักษณ์ของวัยรุ่นความเป็นอิสระจากผู้ปกครอง (Emotional Independence): วัยรุ่นพยายามสร้างความเป็นอิสระทางอารมณ์จากพ่อแม่และผู้ดูแล โดยแสวงหาอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้นการแสวงหาตัวตน (Self-Discovery): เป็นช่วงที่วัยรุ่นทดลองบทบาทและลักษณะที่แตกต่างกันเพื่อค้นหาตัวตนที่แท้จริง

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2553, หน้า 7-8) ได้กล่าวถึง วัยรุ่นไว้ว่าเป็นช่วงชีวิตของการเปลี่ยนแปลงผ่านจากเด็กไปสู่ความผู้ใหญ่ เริ่มจากการพัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์ทางเพศ จิตใจ และสังคม ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ช่วงวัยรุ่นนี้เป็นวิกฤตหนึ่งของชีวิตเพราะร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงสู่ ความเป็นเพศศุขยุมิ อวัยวะเพศปรับขนาด เริ่มทำงาน มีกลไกภาวะเพศเกิดขึ้น เด็กต้องปรับใจ เข้าสู่วุฒิภาวะของผู้ใหญ่ การเปลี่ยนผ่านนี้มีผลต่อการคิด ความรู้สึก และการกระทำที่แตกต่าง ไปจากวัยเด็ก ซึ่งการแสดงออกหลายอย่างชัดใจผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะรู้สึกว่วัยรุ่นเป็นวัยที่สร้าง ความหงุดหงิดที่สุด น่ากลัวที่สุด และเลวร้ายที่สุด ซึ่งแท้จริงแล้ววัยรุ่นไม่ใช่ขี้ขลาด หรือขี้กลัว วัยรุ่นไม่ใช่เด็กหรือวัยผู้ใหญ่ แต่วัยรุ่นเป็นวัยวิกฤตที่ต้องการคำชี้แนะ กำลังใจ และความรัก

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545, หน้า 138) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนาการ เต็ม ๆ ในแทบทุกด้าน เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ จึงเป็นระยะที่ ต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายทั้งภายนอกและภายใน ต้องยอมรับการปรับตัว ที่เปลี่ยนแปลงไปนี้อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นโดยทั่ว ๆ ไป มีลักษณะเข้มข้น อ่อนไหว เปลี่ยนแปลงง่าย รวดเร็ว ดังนั้นกลุ่มเพื่อนร่วมวัยทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศมีความสำคัญต่อพัฒนาการ ทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ค่านิยม อุดมคติ การเล่น และการปรับตัวของเด็กวัยรุ่น วัยรุ่น มีความผูกพันลึกซึ้งกับเพื่อนร่วมวัยมากกว่าสัมพันธ์ภาพอื่นใดทั้งหมด วัยรุ่นเป็นวัยที่สนใจ แสดงหาอุดมการณ์และอุดมคติในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งปรัชญาชีวิตและยังมีความสำนึกทางการเมือง แสวงหาและทำตามผู้ที่ตนยึดถือเป็นวีรบุรุษ

สรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย มีความเจริญ เต็มโต ด้านส่วนสูงและน้ำหนักอย่างมากและรวดเร็ว ด้านอารมณ์ การแสดงออกรุนแรง อ่อนไหว และ

เปลี่ยนแปลงง่าย ด้านสังคมเป็นวัยที่ต้องการอิสระ อยากคิด อยากทำ และตัดสินใจได้ด้วย ตนเอง พัฒนาการด้านสติปัญญามีมากทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ คือ เขาสามารถที่จะเข้าใจ สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ด้านคุณภาพ คือเข้าใจและสามารถ ใช้วิจารณ์ญาณพินิจพิจารณา เหตุผล ตัดสินสิ่งที่เขารับรู้หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เขาพบด้วยตนเอง

พฤติกรรมวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ง่ายมากที่สุด พฤติกรรมเบี่ยงเบนของ วัยรุ่นมี ตั้งแต่ความเบี่ยงเบนระดับน้อย ๆ เช่น ดื้อรั้น ก้าวร้าว จนกระทั่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนระดับสูง เช่น การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นักจิตวิทยา สรุปพฤติกรรมวัยรุ่น เนื่องมาจากความต้องการ 3 ประการ ได้แก่ (สุชา จันทน์เอม, 2560, หน้า 73)

1. ความต้องการทรงกาย หรือความต้องการทางสรีระ ได้แก่ ความต้องการขั้นพื้นฐาน ของชีวิต เช่น ความต้องการอาหารเพื่อบรรเทาความหิวกระหาย ความต้องการขับถ่ายของเสีย แต่ถ้าเขาไม่ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจ ก็แสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้ได้สิ่งที่ยังขาดอยู่
2. ความต้องการทางสังคม เพราะว่ามันมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม แต่ละอย่าง เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ
3. ความต้องการทางใจ เป็นความต้องการที่เกิดความคิดมั่นใจว่าคนจะมีชีวิตอยู่รอด ได้แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด หรือเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การต้องการความรัก ความยกย่องนับถือ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และความต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง

สุขภาพจิตของวัยรุ่น

การมีสุขภาพจิตที่ดี คือ การที่คนนั้นรู้จักควบคุมดูแลความคิดและพฤติกรรมของพวกเขา เขาให้เป็นไปในทางบวก และสร้างสรรค์ หรืออยู่ในทางสายกลาง ไม่สุดโต่งจนเกินไป พวกเขา จะมีความรู้สึกถึงตัวเองในทางบวก และมีความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่น ๆ เวลาเผชิญกับปัญหา พวกเขาจะมองปัญหาตามสภาพความเป็นจริง และหาทางแก้ปัญหาไปตามลักษณะเฉพาะของ ปัญหานั้น ๆ พวกเขาจะมีทั้งความตระหนักในตัวเอง (Self awareness) และการรู้จักการควบคุม ตนเอง (Self control)

วัยรุ่นต้องเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่ต้องพึ่งพาพ่อแม่ผู้ปกครอง ในทางเศรษฐกิจและความต้องการที่จะเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเองที่แยกต่างหากจากพ่อแม่ วัยรุ่นจะทดลองค่านิยมใหม่ ความคิด ทรงผม เสื้อผ้าใหม่ และอะไรใหม่ ๆ อีกหลายอย่าง เพื่อแสวงหาความเป็นตัวเราของเขาซึ่งเป็นธรรมชาติปกติของวัยรุ่นยุคสมัย แต่พ่อแม่มักจะมองดู อย่างไม่ค่อยเห็นด้วย หรือไม่สบายใจ ในโลกทุนนิยมสมัยใหม่ มีความพยายามที่จะหากำไรและ เอาเปรียบวัยรุ่นซึ่งเป็นตลาดสินค้า และบริการใหม่ที่สำคัญมาก ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ ธรรมดาที่อาจฟุ่มเฟือยหรือฟุ้งเฟ้อบ้าง หรือเป็นสินค้าและ

บริการ ที่ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม ประเพณีอันดีงามทำให้วัยรุ่นยุคใหม่ยังมีโอกาสทำอะไรแปลก ๆ หรือดู ฟุ้งเฟ้อ เหลวไหลเพิ่มขึ้น กว่าวัยรุ่นยุคก่อน (วิทยากร เชียงกูล, 2552, หน้า 37-38)

การแก้ไขปัญหายุวชน

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2555, หน้า 116-120) กล่าวถึง ปัญหาที่เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในวัยรุ่น สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตและเป็นช่วงที่เปลี่ยนจากวัยเด็กเป็น วัยผู้ใหญ่มีการ เปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ จึงทำให้วัยรุ่นมีความขัดแย้งในใจ หรือเกิดความคับข้องใจ และความเครียดได้บ่อย ๆ จึงก่อให้เกิดปัญหาในวัยรุ่นพฤติกรรม ที่เป็นปัญหาที่เด่นชัด มีดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าว
2. พฤติกรรมชอบขโมย
3. พฤติกรรมหนีโรงเรียน
4. พฤติกรรมอันธพาล
5. พฤติกรรมที่มีแนวโน้มทางรักร่วมเพศ

สรุป เมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาในโรงเรียนสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึง คือ พฤติกรรมทุกอย่างต้องมี สาเหตุ ทางที่ดีแล้วควรหาพฤติกรรมนั้นว่าเกิดมาจากสาเหตุใด โดยการวิเคราะห์จากสถานการณ์ในอดีต และปัจจุบันของนักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักเรียน เมื่อทราบสาเหตุแล้ว อาจจะใช้ วิธีการแก้ปัญหาโดยการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา การปรับพฤติกรรม ฯลฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็ก ลดการกระทำที่เป็นปัญหาลง

กรมสุขภาพจิต (2554, หน้า 4-19) กล่าวถึง การเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน สรุปได้ว่า ปัญหาทางจิตเวชในเด็กพบประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั่วไป เด็กบางคนเท่านั้น ที่ต้องการประเมิน สภาพจิตและรักษาในคลินิก แต่โดยส่วนใหญ่พ่อแม่และครูแนะแนวสามารถ ให้การช่วยเหลือได้ โดยให้คำ แนะนำในระยะเริ่มก่อนเกิดปัญหารุนแรง หลังจากมีโปรแกรม การเฝ้าระวังโรคทางจิตเวชที่ดีทำให้พบ ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กจำนวนมากขึ้น การช่วยเหลือจะได้ผลดี ถ้าทีมผู้รักษามีความตั้งใจในการช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่เด็กและพ่อแม่ เมื่อครูประจำชั้น พบเด็กที่มีปัญหาควรทำความตกลง และวางแผนร่วมกับพ่อแม่จากนั้นแนะนำเข้าโปรแกรม เฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิต ควรหลีกเลี่ยงที่จะระบุว่า เด็กมีปัญหา ถ้า ปัญหาที่ยังไม่รุนแรง มีอาการช่วงสั้น ๆ ครูและครูแนะแนวที่ผ่านการฝึกงาน หรือการอบรมทาง สุขภาพจิตสามารถ ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้และถ้าหากยังไม่ได้ผลจึงส่งต่อเพื่อพบจิตแพทย์เด็กต่อไป

ศูนย์การศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550, หน้า 19 อ้าง ถึงใน ปาริวรรณ โคตรชมภู, 2554) ได้ระบุว่า ปัจจุบันมีเด็กไทยติดยาบ้าถึง 6 แสนคน และได้ศึกษาวิจัยถึง พฤติกรรมเด็กเที่ยว เด็กเสพยาและเด็กขายบริการที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก พบว่า เด็กเหล่านี้มีปัญหาคความ

ไม่มั่นคงทางด้านอารมณ์และจิตใจ จนกระทั่งได้รับการเรียกขานว่าเป็น “เด็กไทยพันธุ์ใหม่” นอกจากนี้ยังมีเด็กอาชีวะ ยกพวกตีกันและทำร้ายนักเรียนต่างสถาบันเกิดขึ้น เป็นประจำ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนไทยจำนวน ไม่น้อยกำลังประสบภาวะปัญหาด้าน “อีคิว” ตกต่ำอย่างรุนแรง และไร้ภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ ในการพัฒนาอีควินั้นโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความฉลาด ทางอารมณ์ให้เกิดขึ้นกับเด็ก เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อย 9-12 ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางด้านอีคิวการพัฒนาอีคิวให้แก่เด็กนักเรียนสามารถ บูรณาการได้ในแทบทุกรายวิชาและทุกระดับชั้น โดยครูอาจจะต้องเลือกและประยุกต์ให้เหมาะสม กับระดับชั้นของนักเรียน อาทิ สุขศึกษาสอนให้เด็ก รู้จักตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และ สังคม ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฝึกการพูด และเขียนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก วิทยาศาสตร์ ให้เด็ก แบ่งกลุ่มทำงานร่วมกับเพื่อนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและการแบ่งปัน ประวัติศาสตร์ เลือกตัวละคร ในประวัติศาสตร์ที่มีบุคลิกต่าง ๆ กัน ทั้งที่มีอีคิวดีและอีคิวตกต่ำ ให้นักเรียน วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเหล่านั้น เป็นต้น นอกจากการบูรณาการแล้วยังสามารถ จัดค่ายนอกสถานที่เพื่อฝึกทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความมีน้ำใจและการสร้างเสริมระเบียบวินัย ดังที่ ได้มีหน่วยงานบางแห่งในขณะนี้จัดกิจกรรมค่ายเด็กอาชีวะและค่ายเด็กติดยาเสพติด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหา และสร้างค่านิยมใหม่ในทางบวกให้แก่เด็ก จากเอกสาร ชำรงต้นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ที่จะเลือกทิศทางเดินของตนเอง ถ้าวัยรุ่นได้รับการเลี้ยงดูในวัยเด็กเป็นอย่างดี เขาจะก้าวไปสู่ วัยผู้ใหญ่ด้วยความมั่นคง แต่ถ้าพ่อแม่เลี้ยงดูเขาไม่ดี เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น ความหวังใยจาก พ่อแม่ และถ้าสิ่งแวดล้อมไม่ดีอีกด้วยแล้ว โอกาสที่เด็กจะสร้างปัญหาให้แก่สังคมย่อมมีมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเด็กขาดประสบการณ์ หรือขาดความยังคิดตามลักษณะของวัยรุ่นที่เรียกว่า พายุบุแคม ดังนั้นสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องหันมาให้ความสนใจวัยรุ่นกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะครอบครัว พ่อแม่ต้องให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก ปรับปรุงสภาพครอบครัวให้ น่าอยู่อาศัย สร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ ในขณะที่โรงเรียนก็ต้องมีบทบาท เพิ่มมากขึ้นกว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียว คือ ต้องมีส่วนร่วมในการให้ความรู้สร้างทักษะ ทางสังคมและความสามารถในการปรับตัวให้กับวัยรุ่น เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติต่อไป

สรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กวัยรุ่น ส่งผลต่อระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก เมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาในโรงเรียนสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึง คือ พฤติกรรมทุกอย่าง ต้องมีสาเหตุ ทางที่ดีแล้วควรหาพฤติกรรมนั้นว่าเกิดมาจากสาเหตุใด โดยการวิเคราะห์จากสถานการณ์ในอดีตและปัจจุบันของนักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักเรียน เมื่อทราบ

สาเหตุแล้วอาจจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการให้คำปรึกษาทาง จิตวิทยา การปรับพฤติกรรม ฯลฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กลดการกระทำที่เป็นปัญหาลง

แนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและ การช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหา เศรษฐกิจ ปัญหา การระบาดของ สารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิด ปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2556, หน้า 131)

ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างในองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะใน การดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริม คุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤติสังคม จึงควรรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 7) การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ช้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และ ปลอดภัยจากสารเสพติด ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง เป็นกระบวนการดำเนินงาน ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครู ที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสาน งานร่วมมืออย่างใกล้ชิด กับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 16) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาและการบริหารทั้งระบบโรงเรียน โดยอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มี กับครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และ

ฝ่ายปกครอง รวมทั้งมีการประสานระหว่างระบบครอบครัว ระบบโรงเรียน และสาธารณสุขที่ต้องรับส่งต่อ ปัญหาวัยรุ่นที่สำคัญและเร่งด่วน

จากความหมายของ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังกล่าวสรุปได้ว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน สอดคล้องกับ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการบริหารงานเชิงระบบ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 1) การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคม มุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุน นักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากทั้งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นพื้นว่า ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัว ที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ ในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตา ค่อดิษฐ์และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ตามมาตรา 6 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข และแนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ยังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนและถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับมาตรา 23 ที่ระบุว่า ในการจัดการศึกษาต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ บูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยกำหนดดำเนินการในเรื่อง ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข คือ ดี เก่ง และมีความสุข ทั้งนี้ การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้ง

ปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จึงตระหนักถึง ความสำคัญ ที่จะต้องมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ ชัดเจน มีการประสาน งานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรมและ เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผล ให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสบความสำเร็จ โดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและ วิธีการ ที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้น การยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนา เพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรโรงเรียนในทุกระดับ ผู้ปกครอง หรือชุมชน

วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 5) ให้วัตถุประสงค์ของ ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่าน กระบวนการทำงานที่ชัดเจน พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงานสามารถ ตรวจสอบหรือรับการ ประเมินได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 5) ได้สรุปคุณค่าระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนไว้ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

5.1 ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญ ของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรม ตามความเหมาะสมอย่าง สม่าเสมอ

5.2 ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

5.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการ ประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

5.4 ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงานโดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุก คนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน

5.5 การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนควรดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 40) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีสารบัญญัติว่าด้วยการให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริการ ที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐาน

การประกันคุณภาพทางการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการจัดกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา) โดยมีวิธีการ และเครื่องมือที่มีขั้นตอน ในการดำเนินการพร้อมเอกสารการทำงานของครูที่ปรึกษาในการประสาน ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครู ที่เกี่ยวข้องพร้อมบุคลากรภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริม จากโรงเรียนเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงคุณภาพ
2. มีโครงสร้างระบบการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
3. นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
4. นักเรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จตามศักยภาพ

อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2557, หน้า 61) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดขึ้น ตามแนวคิดในการบริหารงานเชิงระบบที่มีโครงสร้างสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยที่แต่ละองค์ประกอบจะมีรายละเอียด และมีปฏิสัมพันธ์กันสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Care and Support System) หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักในการ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนสามารถ พัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมหัวใจสำคัญของ แนวคิดนี้คือการทำให้ครูเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล และสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรใน สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ในการให้ความดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง ตรงตามความต้องการ และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบและขั้นตอนหลักของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักที่เป็นกระบวนการทำงานที่ ต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว สุขภาพ การเรียน พฤติกรรม และความสามารถพิเศษ เพื่อให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมี ความเข้าใจในตัวนักเรียนอย่างลึกซึ้งซึ่งเครื่องมือ: ระเบียบสะสม (ป.06/ป.พ.8), แบบประเมินพฤติกรรม, การ สัมภาษณ์, การสังเกต, การเยี่ยมบ้าน

2. การคัดกรองนักเรียน

เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์เพื่อ แบ่งกลุ่มนักเรียน ตามสภาพปัญหาหรือความ ต้องการ เพื่อวางแผนการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม การจัดกลุ่ม: กลุ่มปกติ (พอใจ): ไม่มีปัญหาในกลุ่มเสี่ยง (ห่วงใย): มีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหากลุ่มมีปัญหา (ใกล้ขีด/ช่วยเหลือ): มีปัญหาเกิดขึ้นแล้วกลุ่มพิเศษ (สนใจ): มีความสามารถพิเศษ หรือความต้องการจำเป็นพิเศษ

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มปกติและกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ให้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตัวอย่างกิจกรรม: กิจกรรมโฮมรูม, กิจกรรมแนะแนว, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

เน้นการ ป้องกันปัญหา ที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และ แก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นแล้วกับนักเรียนกลุ่มมีปัญหา โดยใช้กระบวนการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ตัวอย่าง: การให้คำปรึกษาเบื้องต้น, การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม, การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด, การจัดกิจกรรมเชิงป้องกันปัญหาเฉพาะเรื่อง (เช่น ยาเสพติด, พฤติกรรมทางเพศ)

5. การส่งต่อ

เป็นการดำเนินการเมื่อปัญหาของนักเรียนมีความซับซ้อนหรือรุนแรงเกินกว่าศักยภาพของครูที่ปรึกษา/โรงเรียนจะให้ช่วยเหลือได้ การส่งต่อ:ส่งต่อภายใน: ส่งต่อให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญ (เช่น ครูแนะแนว, นักจิตวิทยาโรงเรียน) ส่งต่อภายนอก: ส่งต่อให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง (เช่น สถานพยาบาล, ตำรวจ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ยุทธนา เรื่องไพศาล (2557) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาชาย และครูที่ปรึกษาหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาชายและครูที่ปรึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ สำคัญในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวก ให้ครูในการออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรคัดกรองนักเรียนในข้อมูลหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจให้กันครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียนเพื่อให้เกิด ความเข้าใจตรงกัน โรงเรียนควรพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดทั้งเทคนิคในการให้ คำปรึกษาแก่นักเรียนและครูที่ปรึกษาควรพยายามแก้ไข้ปัญหานักเรียนก่อนมีการส่งต่อ

รจนา สินที (2557) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามระบบการช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่าผู้บริหารและครูประสบปัญหาระดับปานกลาง และพบว่า สภาพการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและครูโดยรวมและรายด้านอยู่ที่ระดับมากทุกด้าน โดยเรื่องลำดับตามค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายคน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข้ปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และเพื่อให้การ ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดต้องคิดตามประเมินปัญหาและแก้ไขให้ตรงกับสภาพและความต้องการ ของแต่ละโรงเรียน ควรจัดให้ครูมีการติดตามประเมินปัญหาและแก้ไขให้ตรงกับสภาพและความต้องการของแต่ละโรงเรียน และควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมทั้งผู้บริหารและครู (รจนา สินที, 2547, หน้า 126-129)

พัชรารณม์ เดชสุภา (2551) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน ประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับปัญหาจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และเมื่อเปรียบเทียบ ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 ที่จำแนกตามระดับช่วงชั้นในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

บลัม (Blum, 1997, p. 2348-A) ได้วิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการวินัยโรงเรียน จำนวน 26 รูปแบบ ในแง่แนวคิดเชิงทฤษฎี จุดแข็ง จุดอ่อน และหลักหมายเชิงประจักษ์ที่สนับสนุน จากการศึกษาเอกสาร สรุปว่า ยังไม่มีวิธีฝึกที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาทุก ๆ สถานการณ์ และไม่มีการฝึกอบรมครั้งใดครั้งหนึ่งมีผลดีในการช่วยให้ครูแก้ปัญหาทางวินัย และควรทำ การฝึกอบรมในการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนให้กับครูประจำก่อนหรือนักศึกษาคู ดังนั้นการศึกษา ครั้งนี้มุ่งศึกษาจำนวนโปรแกรมการผลิตครูที่จัดให้มีรายวิชาเฉพาะด้านวินัยนักเรียนไว้ในหลักสูตร การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามส่งไปยังสถาบันที่จัดหลักสูตรผลิตครู จำนวน 467 แห่ง ผลการศึกษา พบว่า มีสถาบันจำนวนร้อยละ 51 ที่จัดรายวิชาวินัยนักเรียนไว้ในหลักสูตร แต่มีร้อยละ 43 เท่านั้น ที่บังคับให้เรียน โดยวิชาวินัยนักเรียนมีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องประวัติของการเกิดวินัยนักเรียน และรูปแบบการแก้วินัยนักเรียน โดยมีเอกสารตำรา และสื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน

โคล (Cole, 2000, p. 3850-A) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยครูใหญ่ ในด้านการควบคุมดูแลวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ในโรงเรียน ของรัฐจอร์เจีย การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ช่วยครูใหญ่ได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมในการกำจัด

กลุ่มนักเรียนที่จะรวมกลุ่มกันกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างแขกผู้มาเยี่ยมเยียนโรงเรียนกับบุคลากรของ โรงเรียนควบคุมการเข้าชั้นเรียนของนักเรียนและประสานงานกับหน่วยงานกับหน่วยงานสนับสนุน การทำกิจกรรมของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบเบื้องต้นของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวินัยแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้ การเสริมสร้างบรรยากาศของโรงเรียนให้เกิดการสร้างสรรค์ พฤติกรรมที่เหมาะสม การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความผิดทางวินัยของนักเรียนเป็นผู้ประสานงาน กับบุคลากรภายนอก บุคลากรมาร่วมทำงาน และการบริหารงบประมาณ แต่ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ เรื่องอื่น ๆ อีกจำนวนมากไม่แตกต่างกัน

อัล-ตันซิจิ (Al-Tameiji, 2001) ได้ศึกษาการเข้าเกี่ยวข้องของผู้ปกครองในประเทศต่าง ๆ ในโรงเรียนประเทศสหรัฐอเมริกาบริเวตส์ และได้กำหนดว่าการเข้าที่ส่วข้องของผู้ปกครองช่วยให้เกิด ความสำเร็จของ “โรงเรียนดีเด่น” หรือไม่ เพื่อตอบคำถามวิจัยนี้ จึงได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ครู และผู้ปกครองจากโรงเรียนดีเด่น และโรงเรียนธรรมดาในเมืองดูเฟีย รัฐซาร์จห์ และเมือง รัสอัล-คามาห์ โรงเรียนดีเด่นเหล่านี้ได้รับรางวัลสำหรับการปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อทำการเปรียบเทียบ จึงได้เลือกโรงเรียนธรรมดาจากการตั้งระดับที่เหมือน ๆ กันกับโรงเรียนดีเด่นมาศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 70 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ปฏิบัติกรเข้าเกี่ยวข้องของผู้ปกครองประสงแรก คือ การทำหน้าที่ผู้ปกครองที่บ้าน โรงเรียนติดต่อกับผู้ปกครอง แต่ผู้ปกครองไม่ค่อยตอบกลับมา ผู้ปกครองไม่ค่อยช่วยบุตรหลานด้านการเรียนไม่ได้ นอกจากนี้เมื่อบุตรหลานใดขึ้นผู้ปกครอง ขอให้บุตรหลานเป็นอิสระมากกว่า ยิ่งไปกว่านั้นผู้ปกครองไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียนขึ้นอยู่กับ โอกาสถ้ากิจกรรมเป็นการเฉลิมฉลอง การเข้าร่วมกายจะมีสูง แต่ถ้ากิจกรรมเป็นการบรรดาศ ผู้ปกครองอาจจะเข้าร่วมน้อยมาก ผู้ปกครองทั่วไปไม่ก็ควข้องในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานของคนและมักจะไม่ช่วยโรงเรียนให้ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรชุมชนด้วย

ทิต (Tond, 2003, p. 1715-4) ได้ศึกษาการพบนักเรียนเพื่อรู้จักความต้องการทางด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ครูประสมกับความเข้าใจในการให้คำปรึกษาในชั้นเรียน พบว่า ลักษณะพิเศษของเด็กมีลักษณะเหมือนกันคือครอบครัวหย่าร้าง ครอบครัวขนาดใหญ่ ผู้ปกครอง ติดสารเสพติด เด็กมีความรุนแรงถูกทารุณทางเพศถูกทอดทิ้งพิการ เด็กสุขภาพไม่ดีต้องใช้ยาบำบัด สิ่งเหล่านี้เป็นแรงกดดันอย่างมากและมีผลกระทบต่อชีวิตเด็ก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องเอาใจใส่ ต่อปัญหาและความต้องการของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ การศึกษาพบว่า ครูได้ใช้วิธีการให้คำปรึกษาที่หลากหลาย วิธีการใช้ชั้นเรียน วิธีที่ใช้มากที่สุดคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นมาตรการป้องกัน รักษา ฟื้นฟูได้อีกด้วย

กู๊ดแมน (Goodman, 2003, p. 11178-A) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียน เป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจเยาวชนในชุมชน ที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

จากผู้ปกครอง ครู เพื่อเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่า เป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคล โดยมีเหตุมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุข ไม่อยู่นิ่ง พวกรื้อข้าวและพวกที่มี พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์เฉพาะบุคคลถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และพฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก เพียงครูและเพื่อนเยาวชน

มุชาโด (Muchado, 2003) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความจำเป็นที่รับรู้สำหรับ การให้บริการ ประเด็นที่จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการแนะแนวในสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความกังวลใจเรื่องการสอบตกและการได้รับคัดเลือกเข้าทำงานที่ดีและวิธีที่เขาได้รับ การปฏิบัติตอบ นอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนรู้สึกไม่มั่นคงต่อการกระทำที่ไม่เหมาะสมทุกชนิด ดังนั้น จำเป็นต้องให้บริการช่วยเหลือการให้อำนาจเขาสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผู้ปกครองและนักแนะแนวมืออาชีพแสดงความเป็นห่วงในการให้การแนะแนวในโรงเรียน ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ต่างระบุว่า มีความจำเป็นต้องมีการแนะแนวในโรงเรียนและยังพบ ผลการวิจัยครั้งนี้ว่า บทเรียนแนะแนวมีประโยชน์มากครูแนะแนวสมควรได้รับการฝึกอบรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปประเด็น ปัญหาที่สำคัญได้คือ ปัญหาด้านวินัยนักเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความต้องการของ นักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการองค์กร กระบวนการบริหารจัดการภายในของโรงเรียน ให้เป็นระบบที่สามารถแก้ไข ปัญหาได้อย่างสมบูรณ์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และการวางกรอบ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้แก้ไขตามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อีกภาวะเปียบในการลงโทษนักเรียนในเชิงบวก ไม่ได้จับผิด แต่เป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน ให้นักเรียนได้แก้ไขในพฤติกรรมของตนเอง ปัจจัยดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เป็นแบบอย่างที่ดี มีส่วนทำให้พฤติกรรมของ นักเรียนเปลี่ยนแปลงไป โดยผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร ครู ที่ปรึกษา นักเรียนและ ผู้ปกครอง ส่วนตัวแปรตาม คือ ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญ มีวิธีการ และมีเครื่องมือที่หลากหลาย แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจาก ตัวของนักเรียนเอง ปัญหาจากสภาพครอบครัวพ่อแม่และผู้ปกครอง ปัญหาในโรงเรียนเนื่องจากครูเพื่อนนักเรียน บรรยากาศในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม โรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องบริหารจัดการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดใน 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

ซึ่งวิธีการดังกล่าวเอื้อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการดูแล ส่งเสริมป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไป ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนานักเรียน และเพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียนในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะส่งผลดี ต่อเยาวชนของประเทศชาติสืบไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นครั้งนี้ เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้การแบบสอบถามผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อการศึกษาปัญหาและการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้หลักการและแนวคิดตามคู่มือครูที่ปรึกษาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และด้านการส่งต่อ ภายใต้ขอบข่ายนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) เมื่อทราบปัญหาแล้วจึงใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญ และชำนาญทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ นักวิชาการ สารวัตรนักเรียน และฝ่ายบริหาร ทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช จังหวัดระยอง ที่ปฏิบัติการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2568 ผู้บริหาร 3 คน ครูผู้สอนมีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน นักเรียนระดับปวช.มีจำนวนทั้งสิ้น 139 คน และผู้ปกครอง 139 คน รวมทั้งสิ้น 293 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่

ช่วงที่ 1 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 6 คน ผู้ปกครอง 103 คน นักเรียน 103 คน รวมทั้งสิ้น 214 คน ประจำปีการศึกษา 2568 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

ช่วงที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อทราบปัญหาแล้วจึงใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชาและ วิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและ ชำนาญทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ นักวิชาการ สารวัตรนักเรียน และฝ่ายบริหาร ทัวไปที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาละ 3 ท่าน รวม 6 ท่าน เพื่อหา แนวทาง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช โดยใช้ตาราง กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่ม ตามประเภทของกลุ่มประชากร แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) (การจับฉลาก)โดย คำนวณสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประเภท	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.ผู้บริหาร	3	2
2.ครูที่ปรึกษา	12	6
3.ผู้ปกครอง	139	103
4.นักเรียน	139	103
รวมทั้งสิ้น	293	214

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสร้าง แบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ของวิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียดของ แบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งการจัดทำเป็น 5 ระดับ ผู้วิจัยต้องการ ให้มีการระบุปัญหาให้ชัดเจนมากขึ้น จะได้เห็นความแตกต่างของระดับปัญหาชัดเจนขึ้น ดังนี้

5. หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4. หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อการส่งต่อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเอกสารสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและกรอบแนวคิด ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

2. สร้างแบบสอบถาม ถึงปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการใช้ข้อมูลที่ได้จาก การศึกษา ค้นคว้า ตามข้อที่ 1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้คณะกรรมการสถานศึกษามาตรวจสอบเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่สถานศึกษาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สำนวนภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) หาค่า ดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์(Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จำนวน 5 ท่าน การศึกษาระดับปริญญาโททุกท่าน ดังนี้

3.1 นายศิริศักดิ์	มาลีเวช	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช
3.2 นางสาวณัชชรีย์	คำไพ	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป
3.3 นางสาวปณชยานันท์	โชคธนฐานพัฒน์	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน
3.4 นางสาวโสภากรณ์	สุนทร	หัวหน้างานวิชาการฯ
3.5 นางสาวสุดารัตน์	กมลสุวิชาญ	หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนฯ

โดยวิธีการตัดสินพิจารณาเป็นรายข้อตามดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ใน แต่ละข้อตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธาน และ คณะกรรมการของสถานศึกษาเพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กัน กลุ่มทดลองที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่า สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน รวม (Item-Total Correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .34-.65

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุง แก้ไขแล้วไป ทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับ กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้ เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ให้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจ พิจารณาเป็น ขั้นสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ปัญหาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ ครอบคลุม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณะผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ตัวแทนผู้ปกครองและนักเรียนและผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ช่วงที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชาและ วิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เป็นผู้เกี่ยวข้อง เชี่ยวชาญด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ นักวิชาการ สารวัตรนักเรียน และฝ่ายบริหารทั่วไป ที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อหา แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ต่อไป เพื่อวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัย โดยหา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถาม และนำรายด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ละ กิจกรรมมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการให้คะแนนน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นคำตอบ ในแต่ละข้อดังนี้

1. ประมวลผลข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีค่าแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้ (Best & Kahn, 1993, p. 1)

- 5 หมายถึง ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับปัญหาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หาค่าเฉลี่ย เป็นรายด้าน โดยใช้ เกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 24)

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับของปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับของปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ระดับของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 เมื่อทราบปัญหาแล้วจึงใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชาและวิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เชี่ยวชาญด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ฝ่ายบริหาร รองผู้อำนวยการ และฝ่ายบริหารทั่วไป เพื่อหาแนวทาง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเขตต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเขต สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้นำข้อมูลที่ได้จากการถอดความจากเครื่องบันทึกเสียงและการบันทึก ภาคสนามมาพิจารณาหลาย ๆ ครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ นำข้อมูลกลับมาอ่านพิจารณาอีกครั้ง โดยละเอียดแล้วจึงตีความ พร้อมทำการดึงข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน มีการสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยคแล้ว จึงตั้งคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อยที่อยู่ภายใต้ความหมายของกลุ่มใหญ่ อธิบายปรากฏการณ์ดูอย่างละเอียดครบถ้วน โดยเขียนให้มีความต่อเนื่องและกลมกลืนกันระหว่างข้อความหรือประโยค ความหมายและหัวข้อ ต่าง ๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องพยายามตัดข้อมูลหรือหัวข้อที่ไม่จำเป็นออก โดยการเขียนบรรยายสิ่งที่ ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน โดยจะไม่มี การนำทฤษฎีไปควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบคำหลักสำคัญที่ได้เพื่อแสดงความชัดเจนของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และตรวจสอบความตรงของข้อมูล โดยนำข้อสรุปไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบว่าเป็นความจริง ตามที่บรรยายและอธิบายมาหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อสรุปสุดท้ายที่สมบูรณ์และเป็นข้อค้นพบจากการให้ข้อมูลจริงของผู้ให้ข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลมาตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

การเขียนและเสนอข้อมูลในรายงานนี้ใช้วิธีเขียนพรรณนาวิเคราะห์ (Co โดยใช่วิธีอุปนัยเป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าการดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (category) การตีความ (open) และการสรุปหาข้อสรุปพร้อม solution) ซึ่งสามารถนำมาสรุปเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านทบทวน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน และการตีความหมายจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยว่าเที่ยงตรงตามที่ ผู้ให้ข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้ว จึงแก้ไขข้อมูล นำเอาข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และสรุปผล แล้วจึงทำรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์ และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Means)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อน
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean square)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	2	0.93
2. ครูที่ปรึกษา	6	2.80
3. ผู้ปกครอง	103	48.13
4. นักเรียน	103	48.13
รวม	214	99.99

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหาร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93 ครูที่ปรึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ผู้ปกครอง 103 คน คิดเป็นร้อยละ 48.13 และนักเรียน 103 คิดเป็นร้อยละ 48.13

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒน
เวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ดังตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 8

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม
และรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.96	0.60	ปานกลาง	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.83	0.67	ปานกลาง	4
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	2.90	0.70	ปานกลาง	3
4. ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา	2.78	0.78	ปานกลาง	5
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	2.95	0.71	ปานกลาง	2
รวม	2.88	0.47	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนัก งาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียง
ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ
นักเรียน และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการ
รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบระเบียนสะสมนักเรียน ทุก ระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3.15	0.78	ปานกลาง	1
2. สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรม นักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล	3.06	0.70	ปานกลาง	3
3. สถานศึกษามีการศึกษาเด็กเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา	2.88	0.77	ปานกลาง	6
4. สถานศึกษาได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน เพิ่มเติมจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน	0.90	0.77	ปานกลาง	5
5. สถานศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ สำรวจทดสอบ เป็นต้น	2.95	0.83	ปานกลาง	4
6. สถานศึกษาปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ให้ เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	2.86	0.73	ปานกลาง	6
7. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผล และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	2.82	0.74	ปานกลาง	7
8. สถานศึกษามีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน	3.10	0.76	ปานกลาง	2
รวม	2.96	0.60	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบระเบียนสะสมนักเรียนทุกระดับชั้น และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอสถานศึกษามีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนและสถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน(SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	X	SD		
1. สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์ การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างชัดเจน	3.06	0.86	ปานกลาง	1
2. นักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการคัดกรอง	2.79	0.75	ปานกลาง	5
3. นักเรียนได้รับการพิจารณาคัดกรองเป็นไปตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด	2.93	0.88	ปานกลาง	2
4. สถานศึกษาได้มีการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น	2.72	0.71	ปานกลาง	7
5. สถานศึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	2.87	0.80	ปานกลาง	3
6. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนถือเป็น ความลับไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มใด	2.68	0.85	ปานกลาง	8
7. สถานศึกษามีข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่เป็นปัจจุบัน	2.82	1.00	ปานกลาง	4
8. สถานศึกษาได้มีการจัดทำเอกสาร สารสนเทศ ผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ	2.73	0.93	ปานกลาง	6
รวม	2.83	0.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างชัดเจน นักเรียนได้รับการพิจารณาคัดกรอง

เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และสถานศึกษา คัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. สถานศึกษามีแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม	2.85	0.83	ปานกลาง	6
2. สถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอ	2.96	0.86	ปานกลาง	3
3. สถานศึกษามีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ทุกภาคเรียน	3.01	0.94	ปานกลาง	2
4. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือ ยุวอาสาตอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งปี	2.81	0.87	ปานกลาง	7
5. สถานศึกษามีการจัดตั้งชมรม/กลุ่ม ตามความสนใจของนักเรียน	2.75	0.86	ปานกลาง	8
6. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homerom) อย่างสม่ำเสมอ	3.05	0.91	ปานกลาง	1
7. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์	2.91	0.85	ปานกลาง	4
8. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถ พิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมเต็มตามศักยภาพ	2.88	0.92	ปานกลาง	5
รวม	2.90	0.70	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับจากมากไปนี้ อันดับแรก ได้แก่สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษามีการจัดประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ทุกภาคเรียน และสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง นักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. สถานศึกษามีครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาโดยเฉพาะ	2.83	0.91	ปานกลาง	3
2. สถานศึกษามีบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างเป็นระบบ	2.85	0.92	ปานกลาง	2
3. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.75	0.91	ปานกลาง	4
4. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้	2.89	0.93	ปานกลาง	1
5. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง	2.73	0.84	ปานกลาง	6
6. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนักเรียน อย่างจริงจัง	2.69	0.86	ปานกลาง	8
7. สถานศึกษาได้จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน อยู่เสมอ	2.73	0.92	ปานกลาง	7
8. สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง	2.75	0.92	ปานกลาง	5
รวม	2.78	0.78	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรื่องตามลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในห้องเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ สถานศึกษามีบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษามีครู แนะนำหรือครูที่ปรึกษาโดยเฉพาะ ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ

ด้านการส่งต่อ	N = 214		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	SD		
1. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มที่มีปัญหาเป็นรายกรณี	2.78	0.85	ปานกลาง	7
2. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียน ที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือ	2.77	0.85	ปานกลาง	8
3. คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อการส่งต่อภายนอก	3.13	0.95	ปานกลาง	1
4. สถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป	3.09	0.90	ปานกลาง	2
5. สถานศึกษาวางระบบการประสานงานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขและเครือข่ายอื่น ๆ	3.05	0.89	ปานกลาง	3
6. สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานการดำเนินงาน กับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.96	0.91	ปานกลาง	4
7. สถานศึกษามีการทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียน ถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ	2.92	0.84	ปานกลาง	6
8. สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน จากผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	2.93	0.87	ปานกลาง	5
รวม	2.95	0.71	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรื่องตามลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อการส่งต่อภายนอกสถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป และสถานศึกษา รางระบบการประสานงานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข และเครือข่ายอื่น ๆ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในแต่ละด้าน ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชา และวิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เป็นต้นแบบทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการนำระบบ IT มาใช้ในการเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว และข้อมูลต้องปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน มีแผนงานในการเยี่ยมบ้านนักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม เพราะการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือ เมื่อครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูก็จะเห็นสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ของผู้ปกครอง มีโอกาสพบปะพูดคุยกับผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกที่ดีต่อครูและสถานศึกษา และยังได้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นจริง ในการที่จะจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม เป็นราย ๆ ไปสถานศึกษา โดยผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา เป็นค่าพาหนะในการเดินทางเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ควรมีการกำหนดแนวทางการให้ครูไปเยี่ยมพบปะกับผู้ปกครองและนักเรียนที่บ้านของเขา อันจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับสถานศึกษา และทำให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน”

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนให้เป็นมาตรฐาน และในการสรุปผลการจำแนกนักเรียนควรพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน อาศัยความละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้เกณฑ์การคัดกรองที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน มีการประสานกับ ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน เพราะผู้ปกครองจะเป็นผู้ให้ข้อมูล ในการประกอบการพิจารณาคัด

กรองที่ดีที่สุด การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนต้องให้ความเข้าใจ ที่ตรงกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนมีประสิทธิภาพ ควรระมัดระวังการสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนอยู่กลุ่มที่ผิดปกติ แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีผลเสียต่อตัวนักเรียน ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ว่า “คนรู้จะต้องรู้และเข้าใจอย่าท้อแท้ในแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อที่จะได้แปล ออกมาได้ถูกต้องว่าเด็กแต่ละคนอยู่ในกลุ่มไหน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา และควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ด้วย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างครูกับผู้ปกครอง และเพื่อเกิดความสบายใจทั้งสองฝ่ายในการแบ่งกลุ่ม เด็กนักเรียน”

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาควรเน้นการบูรณาการการจัดกิจกรรมการสอน ปกติกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสอดแทรกการให้การช่วยเหลือและพัฒนาควบคู่กันไป รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกคนตามสภาพปัญหาและ ความต้องการของแต่ละคน ไม่ใช่ภาพรวมทั้งหมด ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ว่า “สถานศึกษาควรมี การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้วย”

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สถานศึกษาควรยึดหลักการป้องกันเป็นอันดับแรก การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาค่าดำเนินการต่อเมื่อการป้องกันไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ดังนั้น การป้องกันควรเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกัน สามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ให้นักเรียนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสารเสพติด ส่วนการช่วยเหลือและแก้ไขควรมียึดหลักการให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณีมีความเหมาะสม โดยวิธีการศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และวางแผนให้ความช่วยเหลือนอกจากนี้ควรดำเนินงานเป็นทีม เพราะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลายด้าน อาศัยหลักจิตวิทยา เทคนิคการแก้ไขปัญหาจากบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ครูควรให้ความเอาใจใส่กับ นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม”

5. ด้านการส่งต่อ สถานศึกษาและครูที่ปรึกษาควรมีวัตถุประสงค์ของการส่งต่อว่าเป็น กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมที่สุด พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยการช่วยเหลือเป็นรายกรณีจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึงถึง แหล่งส่งต่อภายนอกที่เหมาะสม ประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง โดยที่สถานศึกษาและครู ที่ปรึกษาจะต้องติดตามผลการ

ช่วยเหลือแก้ไขอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีการส่งกลับนักเรียนคืนสู่ปกติครูที่ปรึกษาควรพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อเป็นลำดับ เป็นขั้นเป็นตอนและ มีการประสานกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังตัวอย่าง คำสัมภาษณ์ที่ว่า “การป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหา ของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของ ครูที่ปรึกษาหรือครู คนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญหา อาจมีมากขึ้น หรือลุกลาม กลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข”

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ช่วงที่ 1 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 6 คน ผู้ปกครอง 103 คน นักเรียน 103 คน รวมทั้งหมด 214 คน ประจำปีการศึกษา 2568 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ช่วงที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อทราบปัญหาแล้วจึงใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชาและ วิทยาลัยเทคโนโลยีจอมเทียนบริหารธุรกิจ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและชำนาญทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ นักวิชาการ สารวัตรนักเรียน และฝ่ายบริหารทั่วไป ที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาละ 3 ท่าน รวม 6 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.34 - 0.65 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ **ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ

ปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบสนับสนนนักเรียนทุกระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ สถานศึกษามีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน และสถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็น รายบุคคล ตามลำดับ

1.2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการประชุม ครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียน ได้อย่างชัดเจน นักเรียนได้รับการพิจารณาคัดกรองเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และสถานศึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตามลำดับ

1.3 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษามีการจัด ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ทุกภาคเรียน และสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครอง นักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอตามลำดับ

1.4 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามแนวทางการปฏิรูป การเรียนรู้ สถานศึกษามีบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษา มีครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาโดยเฉพาะ ตามลำดับ

1.5 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ โดยรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับ**ปานกลาง** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อภายนอกสถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป และสถานศึกษา วางระบบการประสานงานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขและเครือข่ายอื่น ๆ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในแต่ละด้าน ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษาที่เป็นต้นแบบทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาต้องพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการนำระบบ IT มาใช้ในการเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว และข้อมูลต้องปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน มีแผนงานในการเยี่ยมบ้านนักเรียน อย่างเป็นรูปธรรม เพราะการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือ เมื่อครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูก็จะเห็นสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ของผู้ปกครอง มีโอกาสพบปะพูดคุยกับผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกที่ดีต่อครูและสถานศึกษา และยังได้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นจริง ในการที่จะจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม เป็นราย ๆ ไป สถานศึกษาโดยผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการออก เยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา เป็นค่าพาหนะในการเดินทางเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้น

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน ให้เป็นมาตรฐาน และในการสรุปผลการจำแนกนักเรียนควรพิจารณาจากข้อมูลนักเรียน หลาย ๆ ด้าน อาศัยความละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้เกณฑ์การคัดกรองที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน มีการประสานกับผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดกรองนักเรียน เพราะผู้ปกครอง จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในการประกอบการพิจารณาคัดกรองที่ดีที่สุด การประสานกับผู้ปกครองนักเรียน ต้องให้ความเข้าใจที่ตรงกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการคัดกรอง นักเรียนมีประสิทธิภาพ ควรระมัดระวังการสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลาน ของตนอยู่กลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีผลเสียต่อตัวนักเรียน

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาควรเน้นการบูรณาการการจัดกิจกรรม การสอนปกติกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสอดแทรกการให้การช่วยเหลือและพัฒนา ควบคู่กันไป รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกคนตามสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละคน ไม่ใช่ภาพรวมทั้งหมด

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สถานศึกษาควรยึดหลักการป้องกันเป็นอันดับแรก การช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาคาดการณ์การต่อเมื่อการป้องกันไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ดังนั้น การป้องกันควรเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกัน สามารถ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ให้นักเรียนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสารเสพติด ส่วนการช่วยเหลือและแก้ไขควรยึดหลักการให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณีมีความเหมาะสม โดยวิธีการศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมปัญหาด้วย

วิธีการที่หลากหลาย และวางแผนให้ความช่วยเหลือนอกจากนี้ควรดำเนินงานเป็นทีม เพราะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลายด้านอาศัยหลักจิตวิทยา เทคนิคการไขปัญหาจากบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย

2.5 ด้านการส่งต่อ สถานศึกษาและครูที่ปรึกษาควรวัดวัตถุประสงค์ของการส่งต่อว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมที่สุด พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยการช่วยเหลือเป็นรายกรณีจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึงถึง แหล่งส่งต่อภายนอกที่เหมาะสม ประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง โดยที่สถานศึกษาและครู ที่ปรึกษาจะต้องคิดตามผลการช่วยเหลือแก้ไขอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีการส่งกลับนักเรียนคืนสู่ปกติ ครูที่ปรึกษาควรรพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อเป็นลำดับ เป็นขั้นเป็นตอนและ มีการประสานกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 สถานศึกษา ที่เชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องทางด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน จึงสรุปได้ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสม อย่างสม่ำเสมอ ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุม ในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้ง การเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประเด็น สำคัญที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษามีความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานแต่ภาระหน้าที่ในการสอนมาก ประกอบกับจำนวนนักเรียนที่มีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้ดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง ไม่มีเวลาไปเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้ไม่ทราบ

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่แท้จริง จากผู้ปกครองหรือชุมชน รวมถึง นักเรียนส่วนใหญ่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนและดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด นักเรียนส่วนใหญ่จึงขาดความอบอุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา เรื่องไฟศาล (2557, หน้า 50) ที่ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2554 ก. หน้า 1-3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็น ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า การพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสามารถ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ภาวะความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนา นักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างใกล้ชิด และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 1) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า ผู้เรียนได้รับ การดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง การส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา ทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ ให้ผู้เรียนได้ รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ **ปานกลาง** ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษามีภาระงานสอนมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งการเยี่ยมบ้านนักเรียนถือเป็นหัวใจสำคัญของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัวเครือ โพธิ์ชัย (2558, หน้า 54) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงาน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับ **ปานกลาง** ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการคัดกรองนักเรียนนั้นต้องมีเครื่องมือที่ได้ มาตรฐาน และต้องมีครูที่ปรึกษาที่มี

ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการคัดกรองนักเรียน โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาในการที่จะให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียน เพื่อให้การคัดกรองนักเรียนสามารถคัดกรองได้ถูกต้อง มีข้อมูลที่หลากหลาย ในการใช้คัดกรอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2554) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน จะต้องอาศัยจิตวิทยา พร้อมทั้งการวางแผนในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม เพราะผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มักจะมีความคิดเข้าข้างบุตรหลานของตนว่าเป็นคนดีและถูกต้องเสมอ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของยุทธนา เรื่องไพศาล (2557, หน้า 51) ที่ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า ปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบ การติดตามนักเรียนแบบใหม่ ทำให้ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบในรูปแบบของเครือข่ายผู้ปกครอง จึงต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา อีกทั้งผู้ปกครองนักเรียน มีภาระหน้าที่ที่ต้องประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ความร่วมมือของตัวแทนผู้ปกครอง ในการเข้าร่วมประชุม และแต่งตั้งเครือข่ายผู้ปกครองของสถานศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ และขาดความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมลักษณ์ พรหมมีเนตร และฉันทนา จันทร์บรรจง (2556, หน้า 52) กล่าวว่า ครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริม ความเข้าใจอันดีระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน และครูที่ปรึกษาควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนเพื่อสร้างความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา เรื่องไพศาล (2557, หน้า 50-51) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง ค่านิยมของครูและความศรัทธาในอาชีพครูลดน้อยลง ครูต้องประกอบ อาชีพพิเศษเพื่อหารายได้ในการทำงานเพิ่มขึ้น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียนเน้น ไปที่การสอนซ่อมเสริมโดยการเก็บค่าจ้างสอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับเหตุผลของการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียนอย่างหลากหลายให้กับนักเรียน

เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอก เวลาเรียนจะเน้นเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พฤติกรรมดังกล่าวของครู ส่งผล ให้นักเรียนที่ครอบครัวมีเงินไม่เพียงพอ ไม่สามารถเรียนซ่อมเสริมได้ ทำให้ผลการเรียนแย่งลง เกิดผลกระทบต่อสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของสุพล บุญทรง (2555, หน้า 178) ได้เสนอแนวคิด การใช้วิธีการแนะแนว จะเป็นการสอนวิธีแก้ไขปัญหให้กับบุคคล โดยใช้ค้นหาสาเหตุของปัญหาด้วยตนเองและแก้ไขปัญหานั้นตามคำของผู้แนะนำ นอกจากนั้นใช้วิธีการสร้างและระงับยับยั้ง พฤติกรรมโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เรื่องกฎแห่งผลตอนแทนสนองด้วยการงดให้ความสนใจแก่ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ได้เกิดประพฤติกรรมขึ้น และให้รางวัลหรือชื่นชมสำหรับพฤติกรรมที่ดีที่ เหมาะสม และใช้วิธีการเปลี่ยนทัศนคติโดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเดิมและการใช้กลุ่มเพื่อในการปรับเปลี่ยนนิสัยของบุคคล การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาสามารถพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนได้หลายแนวทาง ดังนี้ การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมกลุ่มในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรม ซ่อมเสริม และการใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง เป็นการช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัย ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งครูที่ปรึกษาควรมีทักษะการสื่อสาร และควรบอกถึงความรู้สึกห่วงใย ของครูที่มีต่อนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิตดา วงศ์รัตน์ (2555, หน้า 57) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวของสถานศึกษา องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน และสถานศึกษา ยังไม่ประสานสัมพันธ์กัน ไม่มีการช่วยเหลือหรือร่วมมือระหว่างกัน อีกทั้งครูมีเวลาให้กับนักเรียนไม่เพียงพอ ไม่มีการติดตามแก้ไขหรือดูแล นักเรียนอย่างใกล้ชิด การดำเนินการส่งต่อของนักเรียนจึงมีปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมลักษณ์ พรหมมีเนตร และฉันทนา จันทร์บรรจง (2556, หน้า 54) ได้ศึกษา การกำหนดบทบาท หน้าที่ของครูที่ปรึกษานักเรียน และการสร้างรูปแบบการบริหารที่ปรึกษานักเรียน ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการช่วยเหลือและประสานงานกับสถานศึกษา ชุมชน ในการแก้ไขปัญหานักเรียน รวมทั้งประสานผู้ปกครอง หน่วยงานภายในและภายนอก ในการ ช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิตดา วงศ์รัตน์ (2555, หน้า 57) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรตระหนักถึงการดูแลพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุตรหลานตนเอง
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรอง เสนอแนะ และร่วมกันวางแผน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นครอบครัวเดียวกัน สนับสนุน และผลักดัน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนประจำปีการศึกษา
4. ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาคูศีกษาหาความรู้และฝึกทักษะ ในการให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำตามหลักจิตวิทยาเบื้องต้นแก่นักเรียน และสถานศึกษาควรมี การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหาคูศีกษาและพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาและครูควรติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของ ผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ และสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน โดยไม่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าคุณเองแปลกจากคนอื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2554 ก). การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา
- กรมสุขภาพจิต. (2554). คู่มือวิทยาการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, กรุงเทพฯ: ชูมีเนีย
(ไทยแลนด์)
- กรมสุขภาพจิต. (2556). คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา
- ปณิตตา วงศ์รัตน์. (2555). ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนในเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปาริวรรณ โคตรชมภู. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนชำอ้อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา
- พัชรารัตน์ เตชสุภา. (2551). ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธนา เรื่องไพศาล. (2557). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี, งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รจนา สีนที. (2557). สภาพการปฏิบัติตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครู
ในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2555). สุขวิทยาจิตและการปรับตัว, กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์,

- วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช (2568), แผนการจัดการศึกษา ประจำปี 2568
- ปีการศึกษา 2568. ระยอง: วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545), จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559), แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา, กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565), ตัวชี้วัดการพัฒนา
กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2567), มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567.
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- สุชา จันทน์เอม. (2552), จิตวิทยาพัฒนาการ, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สุพล บุญทรง. (2555). จิตวิทยาพัฒนาการ, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. (2557), แนวคิดในการบริหารงานเชิงระบบ. เข้าถึงได้จาก
<http://onzonde.mutiplay.com>
- Al-Tanciji, S. O. (2001). The relationship between parental involvement and school
success in the United Arab Emirates. Colorado: University of Colorado.
- Blum, M. H. (1997). The preserve teacher educational training in classroom discipline:
A national survey of teacher educational program. Dissertation Abstracts
International, 55(8),2348-A.
- Baumrin, D. (2002). Parenting styles and adolescent development. New York:
Harper Collins.
- Creswell, J. W. (2009). Research design: Qualitative, quantitative, and Mixed methods
approaches (3 ed.). Los Angeles: Sage.
- Cole, D. A. (2000). An analysis of the perception of high school assistant principal
for discipline and supervision in Georgia school. Dissertation Abstracts
International, 60(11), 2462-A.
- Goodman, R. (2003). Using the strengths and difficulties questionnaire (SDQ) to screen
for child psychiatric discipline in a community samples. Dissertation Abstracts

International,65(5), 1178-A.

Kennedy, R. E. (1982). Cognitive-behavioral approaches to the modification of aggressive behavior. *Children School Psychology Review*, 11, 47-55.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurements*, 30(3), 607-610.

Kornhaber, R. C., & Schroeder, H. E. (1975). Importance of model similarity on extinction of avoidance behavior in children. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 43(5), 601-607.

Muchado, J. A. (2003). An investigation of the perceived needs for school counseling service in primary and secondary school in Botswana. *Dissertation Abstracts International*, 63(8), 2008-A.

Teed, C. M. (2002). Meeting students' social and emotional need: Elementary teacher's perceptions of counseling in the classroom. *Dissertation Abstracts International*, 63(5), 1715-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ สบ 6621/2201

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

ต.สำนักท้อน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง 21130

6 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ค่าโครงการงานวิจัย และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญารักษ์ วรรณพฤกษ์ หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทาง พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของ รองผู้อำนวยการ นางสาวณัชชรีย์ คำไพ เป็นครูที่ปรึกษา ควบคุมวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือเพื่อการวิจัย ในกรณี ทางวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ศิริศักดิ์ มาลีเวช

(นายศิริศักดิ์ มาลีเวช)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

โทรศัพท์ โทร.038-030443-5 , 080-9212772

ผู้วิจัยโทร. 092-2514856

(สำเนา)

ที่ สบ 6621/.....

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

ต.สำนักท้อน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง 21130

25 มิถุนายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญารักษ์ วรรณพฤกษ์ หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทาง พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของ รองผู้อำนวยการ นางสาวณัชชรีย์ คำไพ เป็นครูที่ปรึกษา ควบคุมวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ศิริศักดิ์ มาลีเวช

(นายศิริศักดิ์ มาลีเวช)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

โทรศัพท์ โทร.038-030443-5 , 080-9212772

ผู้วิจัยโทร. 092-2514856

(สำเนา)

ที่ สบ 6621/ 697

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

ต.สำนักท้อน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง 21130

9 กรกฎาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวกัญญารักษ์ วรรณพฤกษ์ หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทาง พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของ รองผู้อำนวยการ นางสาวณัชชรีย์ คำไพ เป็นครูที่ปรึกษา ควบคุมวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ศิริศักดิ์ มาลีเวช

(นายศิริศักดิ์ มาลีเวช)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช

โทรศัพท์ โทร.038-030443-5 , 080-9212772

ผู้วิจัยโทร. 092-2514856

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาคำคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน เกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป

นางสาวกัญญาภัค วรรณพฤกษ์
หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามสถานภาพความเป็นจริงของท่าน

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหาร
 ครู
 ผู้ปกครอง
 นักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับปัญหาการดำเนินงานใน สถานศึกษาของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับปัญหาการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนทุกระดับชั้น และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
2.	สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล					
3.	สถานศึกษามีการศึกษาเด็กเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา					
4.	สถานศึกษาได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพิ่มเติมจาก ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน					
5.	สถานศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ สํารวจ ทดสอบ เป็นต้น					
6.	สถานศึกษาปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
7.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ					
8.	สถานศึกษามีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน					
9.	ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรอง ในการจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างชัดเจน					
10.	นักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการคัดกรอง					
11.	นักเรียนได้รับการพิจารณาคัดกรองเป็นไปตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด					
12.	สถานศึกษาได้มีการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น					

13.	สถานศึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา					
14.	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนถือเป็นความลับ ไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มใด					
15.	สถานศึกษามีข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่เป็นปัจจุบัน					
16.	สถานศึกษาได้มีการจัดทำเอกสาร สารสนเทศผลการคัดกรอง นักเรียนที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ					
17.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษามีแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม					
18.	สถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นพร้อมกัน อย่างสม่ำเสมอ					
19.	สถานศึกษามีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ทุกภาคเรียน					
20.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีหรือยุวกาชาด อย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งปี					
21.	สถานศึกษามีการจัดตั้งชมรม/กลุ่ม ตามความสนใจของนักเรียน					
22.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ					
23.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำ สัปดาห์					
24.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ ของนักเรียนที่เหมาะสมเต็มตามศักยภาพ					
25.	ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา สถานศึกษามีครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาโดยเฉพาะ					
26.	สถานศึกษามีบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างเป็นระบบ					

27.	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา และผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ					
28.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ตาม แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้					
29.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่าง เหมาะสม และต่อเนื่อง					
30.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนักเรียนอย่าง จริงจัง					
31.	สถานศึกษาได้จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอยู่เสมอ					
32.	สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ที่เป็น ระบบอย่างต่อเนื่อง					
33.	ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่ มี ปัญหาเป็นรายกรณี					
34.	ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ไปยัง ครูแนะแนว/ ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการให้ความ ช่วยเหลือต่อไป					
35.	คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อ การส่งต่อภายนอก					
36.	สถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญนักจิตวิทยา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป					
37.	สถานศึกษาวางระบบการประสานงานกับหน่วยงาน ด้าน สาธารณสุขและเครือข่ายอื่น ๆ					
38.	สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานการดำเนินงานกับ เครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
39.	สถานศึกษามีการทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึง ความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ					
40.	สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนจาก ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ					

แบบสัมภาษณ์

จุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวิทยาลัย เทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นวงรอบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล การสรุป และอภิปรายผล และสรุปเป็นแนวทางพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยจัดรูปแบบการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่จะสามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในประเด็น ต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. ด้านการส่งต่อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

- นักวิชาการ
- สารวัตรนักเรียน
- ผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนา
เวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

แนวทางการพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

คำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	แปล ความ หมาย
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3	4	5		
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียน ทุกระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.	สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรม นักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็น รายบุคคล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการศึกษาเด็กเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.	นักเรียนเพิ่มเติมจากผู้ปกครองนักเรียน สถานศึกษาได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล และ ชุมชน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.	สถานศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ เป็นต้น	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.	ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอสถานศึกษาปรับปรุง ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8.	สถานศึกษามีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ไป ใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9.	ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์ การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้ อย่าง ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

10.	นักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจาก รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการคัดกรอง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11.	นักเรียนได้รับการพิจารณาคัดกรอง เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12.	สถานศึกษาได้มีการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13.	สถานศึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14.	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลการคัดกรองนักเรียน ถือเป็นความลับไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มใด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15.	สถานศึกษามีข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เป็นปัจจุบัน	1	1	1	0	0	0.60	ใช้ได้
16.	สถานศึกษาได้มีการจัดทำเอกสาร สารสนเทศ ผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17.	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สถานศึกษามีแผน/โครงการ/กิจกรรม นักเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18.	สถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19.	สถานศึกษามีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ทุกภาคเรียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
20.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาดอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งปี	1	1	1	-1	1	0.60	ใช้ได้
21.	สถานศึกษามีการจัดตั้งชมรม/กลุ่ม ตามความสนใจของนักเรียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้

22.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมประจำสัปดาห์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมเต็ม ตามศักยภาพ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
25.	ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา สถานศึกษามีครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษา โดยเฉพาะ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26.	สถานศึกษามีบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้น แก่ นักเรียนอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27.	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษาและผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใน ห้องเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม นักเรียน อย่างจริงจัง	1	1	1	-1	1	0.60	ใช้ได้
31.	สถานศึกษาได้จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ทุก คนอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32.	สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33.	ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเป็นรายกรณี	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

34.	ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาที่มีการส่งต่อนักเรียน ที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครู วิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35.	คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อการส่งต่อภายนอก	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36.	สถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ ช่วยเหลือต่อไป	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
37.	สถานศึกษาวางระบบการประสานงานกับ หน่วยงานด้านสาธารณสุขและเครือข่ายอื่น ๆ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
38.	สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานการ ดำเนินงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
39.	สถานศึกษามีการทำความเข้าใจและชี้แจง นักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
40.	สถานศึกษามีการติดตามผลการช่วยเหลือ นักเรียนจากผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 10 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r)
1	.34	21	.52
2	.40	22	.55
3	.35	23	.64
4	.37	24	.62
5	.38	25	.60
6	.39	26	.62
7	.35	27	.65
8	.42	28	.65
9	.53	29	.64
10	.50	30	.56
11	.44	31	.63
12	.48	32	.62
13	.41	33	.60
14	.50	34	.61
15	.51	35	.48
16	.56	36	.42
17	.54	37	.49
18	.63	38	.47
19	.58	39	.49
20	.56	40	.47

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) = 0.94

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกัญญาภัค วรรณพฤกษ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 23/7 ม.5 ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20250 เบอร์โทร 092-2514856
สังกัด	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
ปีวิจัย	ปีการศึกษา 1/2568
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2548	เจ้าหน้าที่ธุรการ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวชการสัตหีบ
พ.ศ. 2550	หัวหน้าสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวชการสัตหีบ
พ.ศ. 2553	ผู้ช่วยฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนเวชการสัตหีบ
พ.ศ. 2561	ผู้จัดการร้านสไตล์ฮัน เทอมินอล 21 พัทยา
พ.ศ. 2562	อาจารย์ผู้สอน สาขาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช
พ.ศ. 2565 - 2568	หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา/งานฝ่ายปกครอง วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนาเวช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2557	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2559	ป.โท การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา